

GUIA DOCENT

ASSIGNATURA

100271 LITERATURA COMPARADA

UAB

Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent

Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	LITERATURA COMPARADA
Codi	100271
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Primer curs
Horari	
Lloc on s'imparteix	Facultat de Lletres
Llengües	Català, castellà

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Pere Ballart
Departament	Filologia Espanyola
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B11-240
Telèfon (*)	93 581 23 45
e-mail	Pere.Ballart@uab.cat
Horari d'atenció	

2. Equip docent

Nom professor/a	Pere Ballart, Enric Sullà, Jordi Julià, Antonio Penedo, David Roas, Diego Falconí
Departament	Filologia Espanyola
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B11-240
Telèfon (*)	93 581 23 45
e-mail	Enric.Sulla@uab.cat , Jordi.Julia@uab.cat , Antonio.Penedo@uab.cat , Diego.Falconi@uab.cat , David.Roas@uab.cat
Horari de tutories	

3.- Prerequisits

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

“Literatura Comparada” és una assignatura oferta des de l'àrea de Teoria de la Literatura i Literatura Comparada tant per als estudiants d'un o altre dels graus filològics de la facultat, com per als alumnes pertanyents a qualsevol dels àmbits humanístics. El seu propòsit és inscriure el fet literari en un context cultural ampli i d'acord amb una perspectiva comparatista, que permeti no solament entendre el funcionament dels mecanismes propis dels diversos gèneres literaris convencionals sinó també aquells que els vinculen al conjunt de les pràctiques artístiques, en el marc de l'espai contemporani que delimiten els anomenats estudis culturals. Al mateix temps, és objectiu fonamental de l'assignatura que l'estudiant es familiaritzi amb els principals conceptes i instruments de l'estudi teòric i comparat de la literatura i que sigui capaç de plantejar una anàlisi d'un text poètic, narratiu o teatral tot aplicant els coneixements que sobre els mecanismes significatius de cadascun d'aquests gèneres haurà assimilat al llarg del curs.

En finalitzar l'assignatura l'alumne serà per tant capaç de:

1. Ubicar l'estudi teòric i comparatista de la literatura dins les disciplines humanístiques i, en particular, dins el grup de les que comparteixen l'àmbit convencional dels estudis literaris.
2. Identificar les propietats comunes als objectes literaris i artístics tant en les seves qualitats intrínseques com en les derivades del seu consum social i cultural.
3. Reconèixer les convencions que determinen la pertinença d'un text literari donat a algun dels gèneres principals, identificar-les i valorar-les críticament en les seves manifestacions concretes.
4. Perfeccionar la seva expressió en la construcció d'anàlisis i comentaris crítics sobre la producció literària de caràcter líric, narratiu i dramàtic.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència CE1. (CE: competències específiques ...)

Resultats d'aprenentatge

—Identificació dels problemes i metodologies propis de les diverses disciplines literàries. Domini dels instruments d'anàlisi de la teoria literària i del comparatisme.
—Adquisició d'un criteri davant els debats a l'entorn de la definició del fenomen literari entre posicions ontològiques i funcionals.
—Familiarització amb el vocabulari crític propi de l'anàlisi de la poesia, de la narrativa i del drama. Exercitació del comentari de text i de la lectura crítica i interpretativa.

Competència .....CE7.

Resultats d'aprenentatge

—Aptitud per relacionar conceptes i informacions entre les diferents àrees humanes, científiques i socials.
—Aplicació d'un mètode crític a l'estudi dels textos de la cultura.
—Expressió d'una sensibilitat artística i creativa en la comprensió, interpretació i valoració d'obres literàries.

Competència CT2. (CT: competències transversals)

Resultats d'aprenentatge

—Manifestació d'una comprensió social i històrica dels fenòmens culturals de què són testimoni els textos persuasius.
—Adquisició d'hàbits de treball amb esforç personal.
—Gestió eficient del temps disponible amb una planificació realista.

Competència CG3. (CGU: competències generals UAB, si no estan incloses a les CT)

6.- Continguts de l'assignatura

—El lloc de la literatura comparada dins el camp dels estudis literaris. Relacions amb les altres disciplines: teoria de la literatura, crítica literària i història de la literatura.
—La literatura com a objecte d'estudi: definició i funció.
—El sistema literari: autor, text, lector, context.
—La intertextualitat Temes, motius i mites.
—Gèneres, modalitats i formes.
—La poesia lírica.
—La narrativa.
—La literatura dramàtica.
—La tradició literària i el cànon.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

L'assignatura compagina el format de la classe magistral, sempre sobre la base dels textos teòrics recollits en un dossier, amb el del seminari de discussió de textos de creació, en el qual la col·laboració de l'estudiant és indispensable. A la realització periòdica de tests sobre l'assimilació individual de la matèria, se suma l'elaboració de recensions escrites sobre textos escollits a l'efecte i la preparació d'una trobada de tot el grup amb alguns dels autors dels textos de creació analitzats durant el semestre.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes teòriques	1,5 cr.	
Sessions de tutoria individual i de grup	0,5 cr.	

Supervisades

Realització d'exercicis pràctics d'anàlisi i interpretació comparada de textos	2 cr.	

Autònomes

Estudi personal i lectura dels textos teòrics i de les obres (poesia, narrativa, teatre) objecte d'anàlisi crítica	2 cr.	

8.- Avaluació

La naturalesa ambivalent de l'assignatura —de continguts abstractes i concrets, teòrics i comparatistes— fa que el seu component pràctic sigui important, i es tradueix tant en l'elaboració periòdica d'exercicis escrits sobre qüestions proposades a l'efecte, com la participació diària en les sessions de comentari i anàlisi de textos de creació. Aquesta participació continuada i la realització satisfactòria dels exercicis escrits pot ajudar l'estudiant a pujar de nota si la seva qualificació final no queda a més de mig punt de la qualificació immediatament superior a l'obtinguda. A banda de la participació regular de l'estudiant en aquestes pràctiques, l'indicador primordial de l'avaluació serà el d'un examen final que comprendrà alhora qüestions d'ordre teòric i pràctic. S'entén que la participació en aquest examen final està restringida a l'estudiant que ha fet un seguiment sostingut i regular de l'assignatura.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Tests d'assimilació de la matèria	2	Adquisició de conceptes teòrics
Seminaris	30	Capacitat d'anàlisi i d'aplicació dels conceptes teòrics al comentari
Exercici escrit	3	Identificació dels mecanismes formals i semàntics de les obres literàries
Col·loqui amb l'escriptor (més comentari escrit)	1,5	Comprensió global del fet literari des de l'àmbit de la seva producció i recepció

9- Bibliografia i enllaços web

BLOCS I-II i IV

AA. DD.

1997 *Introducció a la teoria de la literatura*, Manresa, Angle Editorial.

AGUIAR E SILVA, V. M. de

1972 *Teoría de la literatura*, Madrid, Gredos.

BRIOSCHI, F., i DI GIROLAMO, C.

1988 *Introducción al estudio de la literatura*, Barcelona, Ariel.

CESERANI, R.

2004 *Introducción a los estudios literarios*, Barcelona, Crítica.

CULLER, J.

2000 *Breve introducción a la teoría literaria*, Barcelona, Crítica.

- DOMÍNGUEZ CAPARRÓS, J.
2009 *Introducción a la Teoría Literaria*, Madrid, UNED (Cerasa).
- EAGLETON, T.
1988 *Una introducción a la teoría literaria*, Mèxic, FCE.
- ESTÉBANEZ CALDERÓN, D.
1996 *Diccionario de términos literarios*, Madrid, Alianza Editorial.
- VILLANUEVA, D. (coord.)
1994 *Curso de teoría de la literatura*, Madrid, Taurus.
- WELLEK, R., i WARREN, A.
1979 *Teoría literaria*, Madrid, Gredos.

BLOC III

- BALLART, P.
1998 *El contorn del poema*, Barcelona Quaderns Crema, 1998, (V. espanyola: Barcelona, El Acantilado, 2005).
- GRILLO TORRES, M. P.
2004 *Compendio de teoría teatral*, Madrid, Biblioteca Nueva.
- LODGE, D.
1998 *L'art de la ficció*, Barcelona, Empúries.
- NÚÑEZ RAMOS, R.
1992 *La poesía*, Madrid, Síntesis.
- PAVIS, P.
1980 *Diccionario del teatro*, Barcelona, Paidós, 1999.
- SULLÀ, E. (ed.)
1985 *Poètica de la narració*, Barcelona, Empúries.
- WOOD, J.
2009 *Los mecanismos de la ficción. Cómo se construye una novela*, Madrid, Gredos.

ENLLAÇOS

- <http://vos.ucsb.edu/> (Voice of the Shuttle)
- <http://www.library.utoronto.ca/utel/glossary/headerindex.html> (Glossary of Critical Key Terms)
- <http://theory.eserver.org/> (Cultural Studies and Critical Theory)
- <http://andromeda.rutgers.edu/~jlynch/Lit/theory.html> (Literary Theory: Internet Resources)

10.- Programació de l'assignatura

0. UNA APROXIMACIÓ ESTÈTICA AL FENOMEN LITERARI.

I. ELS ESTUDIS LITERARIS I LES SEVES

DISCIPLINES

1. El lloc de la teoria de la literatura i la literatura comparada dins la investigació literària.

II. EL SISTEMA LITERARI

2. La noció de «literatura».

3. La comunicació literària: autor, text, lector, context.

4. La intertextualitat.

5. Els gèneres literaris.

III. GÈNERES, FORMES I TEMES

6. La poesia.

7. La narrativa.

8. El drama.

IV. LA TRADICIÓ LITERÀRIA I EL CÀNON

9. Els «clàssics». Tradició i modernitat. La noció de cànon.

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES

ACTIVITAT

LLOC

MATERIAL

RESULTATS D'APRENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE